

Dupla visszhang

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 17. szám, 2021. április 30.

A lovakat a szekér elé! A mélyen demokrata Fleck Zoltán alapos írásával (*Demokráciát!*, *ÉS*, 2021/15., ápr. 16.) mindenben egyetértek, kivéve az „eszmei mondanivalót”. A jeles jogszociológus azt gondolja, hogy az alkotmányozás fölvétele az egyesült ellenzék választási programjába legitimálná a megnyert választás utáni új alkotmányozást, illetve az új rendszerváltást. Sajnos ez rossz ötlet. Ha arra lehetne számítani a mai Magyarországon, hogy a tisztességes demokrácia ígérete segíti a (kétharmados vagy sima) választási győzelem megszerzését, akkor már 2014-ben úgy bukott volna meg a NER, mint Trump tavalý. Szembe kellene nézni azzal, hogy Orbán (ahogyan Kádár János anno) valószínűleg nagy többséget kapna akkor is, ha nem lejtene a pálya. De lejt, nem kicsit, nagyon. Orbán megbuktatása és a Fidesz feloszlása (vagy felosztatása) nélkül nincs szabad választás. A Fidesz politikai jelenlétében a demokrácia és a jogállam helyreállításáról (vagy megteremtéséről) álmodni sem érdemes. Az egyesült ellenzék választási részvételének feltételévé kellene tenni a NER „önlebontását”! Most ugyanúgy sarokba lehetne (és kellene) szorítani a Fideszt, mint '89-ben az MSZMP-t. Szégyen ide, szégyen oda, saját erőből most sem menne. Viszont a „nemzetközi helyzet” hasonlóan kedvező, mint akkor volt. Orbánék stratégiailag elárulták a NATO-t és az EU-t (a hazát is, de ezt hagyjuk). Egy valódi ellenzéknek most erről kellene beszélnie, ez ügyben kellene cselekednie. Természetesen nem forradalomra van szükség (mert abban Orbán győzne).

Meddig van amíg? Tömpe István kitűnő és szellemes írásával (*Nem úszhatjuk meg*, *ÉS*, 2021/16., ápr. 23.) szintén mindenben egyet lehet érteni. Még a végkövetkeztetéssel is: Orbánnak mennie kell! Szerintem (és az országlakosok többsége szerint) is mennie kellene. Egy akadály van: ő nem akar menni. Minden valószínűség szerint maradni is fog. Miniszterelnökként, Áder helyén vagy szürke eminenciásként. Azért fog maradni, mert a Tömpe-dolgozat legfontosabb fölvetésére a magyar ellenzéknek nincs válasza. A jeles szerző azt írja, hogy amíg lehet, választásra kell készülnünk. Ez is igaz. Csakhogy amíg van-e még? (Szerintem réges-régen nincs.)